

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0068-95
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Державний вищий навчальний заклад “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”
ID ОП у ЄДЕБО	23536
Назва ОП рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Англійська мова і література другий (магістерський) 03 Гуманітарні науки 035 Філологія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Книш Олена Вікторівна (Подільський державний аграрно-технічний університет)
Члени експертної групи	Діденко Ірина Олексіївна (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) Скиба Катерина Миколаївна (Хмельницький національний університет) Козлов Роман Анатолійович (Київський університет імені Бориса Грінченка) Бойко Ольга Олексіївна (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, здобувачка вищої освіти) Молоткіна Юлія Олександрівна (Державний вищий навчальний заклад “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, здобувачка вищої освіти)
Залучений представник роботодавців	-
Спостерігачі	-
Дати виїзду до ЗВО	25.11.19 -27.11.19
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	
Дата надходження звіту до Національного агентства	6.12.2019 р.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Место для ввода текста.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у кондесованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Процес реалізації ОП у ЗВО є добре налагодженим, адже підготовка фахівців з англійської мови та літератури має кількадесятилітню історію.

Спілкування зі здобувачами вищої освіти показало, що вони вмотивовані, включені в освітній та виховний процеси.

Випускники підтвердили, що вони задоволені рівнем отриманих знань і компетентностей.

Роботодавці відзначили високий рівень підготовки випускників та стабільний попит на фахівців такого гатунку.

Потреба у фахівцях з надання мовних послуг зумовлюється особливістю регіону, що свідчить про доцільність ОП та її відповідність запитам ринку.

Існує практика залучення студентів до волонтерської перекладацької діяльності, що сприяє входженню у професію ще під час навчання.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання на ОП, є висококваліфікованими, регулярно підвищують свою професійну майстерність, представляють наукові доробки на вітчизняному та міжнародному наукових просторах.

Забезпечення ОП навчально-методичними ресурсами є достатньо добре.

Існує потреба у оновленні матеріально-технічного забезпечення, необхідного для реалізації ОП, наприклад, сучасним комп'ютерним та програмним забезпеченням. Наразі, завдяки креативним підходам викладачів та організації навчання за принципом BYOD (“bring your own device”) студенти доволі успішно розвивають навички усного та письмового перекладу, вивчають іноземні мови.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

ОП “Англійська мова та література” має цілі, що відповідають місії та стратегії ЗВО, враховує потреби і позиції стейкхолдерів, зокрема під час формування змісту ОП.

Правила прийому на ОП є доступними, зрозумілими, враховують особливості самої ОП.

ОП реалізується з урахуванням студентоцентрованого підходу, коли студенти мають можливість здійснювати навчання за індивідуальними графіками, користуватися

платформою для дистанційного навчання, брати участь у науковій роботі, у програмах міжнародного обміну та міжнародних проектах, займатися в наукових гуртках.

ОП передбачає ґрунтовну практичну підготовку та включає дві науково-педагогічні практики, під час яких студенти здійснюють викладання першою та другою іноземними мовами.

Форми контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, здобувачі ознайомлені з ними заздалегідь, налагоджені процедури оскарження результатів.

Тематика наукових робіт враховує сучасні тенденції розвитку спеціальності.

Магістерські роботи перевіряються на плагіат, проте лише 10% робіт, обраних шляхом жеребкування.

Академічна і професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують реалізацію ОП, не викликає сумнівів. Викладачі постійно підвищують свою професійну майстерність, є активними у науковому середовищі.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Основний недолік ОП - неприведення її до Стандарту вищої освіти (від 20.06.19р.) (далі Стандарту), попри те, що гарант ОП Я. Бистров є співрозробником цього Стандарту. Зауважимо, що після спілкування з експертами у ЗВО розпочалася робота над приведенням ОП до вимог Стандарту. Проте проєкт ОП знаходиться на стадії обговорення. В останній день роботи експертної групи в ЗВО експертам повідомили, що проєкт приведеної до Стандарту ОП представлено на розгляд вченої ради ф-ту іноземних мов.

Іншою слабкою стороною є хибне уявлення проєктної групи про вибіркові дисципліни. Замість 25% кредитів ЄКТС, обсяг кредитів, відведених для дисциплін вільного вибору, фактично становить 6,67%, адже дисципліни за вибором ЗВО, а також дисципліни, з яких абітурієнт складає вступний іспит (друга іноземна мова), не можуть вважатися вибірковими. Це є прямим порушенням пп.15 п.1 ст.62 ЗУ “Про вищу освіту”. Крім того, програмні результати навчання не можуть досягатися за рахунок вибірових освітніх компонентів.

Удосконалення потребує система забезпечення академічної доброчесності. Лише 10% магістерських робіт перевіряють на плагіат. Попри те, що ЗВО здійснює публічний, за присутності представників студентського самоврядування, рандомний вибір 10% робіт на перевірку і тим самим забезпечує формування культури доброчесності, вважаємо, що 100% магістерських робіт мають бути перевірені, щоб запобігти випадкам академічної недоброчесності, які можуть залишитися поза увагою в 90% робіт, що не перевіряють.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Сформульовані цілі ОП відповідають місії та загальній стратегії закладу вищої освіти в частині “освіта” і “наука”: надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців, формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації. Однак, сформульовані цілі ОП ніяк не враховують місію університету в частині “регіон”: спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону. Але, як було з'ясовано під час спілкування з адміністрацією в рамках виїзної експертизи, ОП також охоплює реалізацію цієї частини місії. ОП спрямована на всебічний розвиток людського капіталу задля забезпечення суспільного та економічного зростання нашої країни та регіону. Доказом цього є велика кількість випускників ОП, які працевлаштовані в даному регіоні за фахом: забезпечують викладання англійської мови та літератури в місцевих школах і університетах, працюють в місцевих бюро перекладу, що було підтверджено під час зустрічей з випускниками та роботодавцями.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання було недостатньо інформації про те, яким чином враховувалися позиції та потреби стейкхолдерів. Однак, під час виїзної експертизи було проведено низку зустрічей зі здобувачами вищої освіти, випускниками програми, роботодавцями та академічною спільнотою, під час яких було встановлено, що між зазначеними групами стейкхолдерів та розробниками ОП, викладачами кафедри, що забезпечує ОП, існує постійний зворотний зв'язок. Також експертам було надано протоколи зустрічей з роботодавцями, свідчення залучення випускників до участі у засіданнях кафедри, де обговорювалися програмні результати, яких повинен досягти випускник ОП, щоб бути конкурентоспроможним на ринку праці. У процесі спілкування зі стейкхолдерами з'ясувалося, що серед роботодавців є значний відсоток випускників програми, які забезпечують роботою сьгоднішніх студентів та випускників, постійно підтримують зв'язок з кафедрою та повідомляють про актуальні запити ринку праці.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання недостатньо інформації щодо тенденцій розвитку ринку. Під час зустрічей з різними групами стейкхолдерів, адміністрацією університету було з'ясовано, що такі тенденції враховуються та беруться до уваги при виборі освітніх компонентів та формулюванні цілей і програмних результатів ОП. Окрім того, розробниками ОП було надано інформацію про проведений порівняльний аналіз вітчизняних ЗВО, що здійснюють навчання за аналогічною спеціальністю. Аналіз схожих ОП іноземних ЗВО активно обговорювався викладачами кафедри під час засідань, оскільки більшість викладачів проходили стажування за кордоном у ЗВО, що здійснюють підготовку філологів, та ознайомлені з особливостями курикулумів підготовки таких фахівців у іноземних ЗВО.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Подана для акредитації ОП не приведена до вимог Стандарту ні в частині переліку компетентностей випускника, ні в частині програмних результатів навчання. Фактично експертній комісії був поданий на розгляд варіант ОП, прийнятий у 2016 році. Але навіть у цьому варіанті не враховано вимоги Національної рамки кваліфікацій для 8 освітнього рівня та не дотримано вимог щодо надання студентам можливості реалізувати своє право вільного вибору дисциплін у встановленому Законом України “Про вищу освіту” (2014 р.) обсязі.

Під час зустрічі гарантом ОП було надано роз'яснення ситуації: гарант подав старий варіант ОП (2016 року), який було розроблено ще до появи Стандарту. Після спілкування з експертами, проектна група розпочала роботу над приведенням ОП до Стандарту та під кінець виїзної експертизи експертам було представлено проєкт оновленої ОП з урахуванням вимог Стандарту. Проєкт оновленої ОП знаходить на стадії розробки та ще не пройшов процедуру публічного обговорення.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Серед сильних сторін освітньої програми варто виокремити наступні:

1. Цілі ОП загалом відповідають місії та стратегії ЗВО.
2. ОП враховує галузевий та регіональний контекст, тенденції розвитку спеціальності.

На підтвердження цього експертам були представлені угоди з департаментами освіти і науки, договори про співпрацю з бюро перекладу, із закладами загальної середньої освіти.

3. Для формулювання цілей ОП, підбору освітніх компонентів ОП, визначення фахових компетентностей активно залучаються різні групи стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Серед слабких сторін освітньої програми варто виокремити наступні:

Недостатньо чітко сформульовані цілі ОП.

Програмні результати та компетентності ОП не відповідають програмним результатам та компетентностям, зазначеним у Стандарті. Розробники пояснюють це тим, що ОП укладалася у 2016 році, коли не було Стандарту. Проте навіть у редакції 2016 року не враховано вимоги Національної рамки кваліфікацій для 8 освітнього рівня та не дотримано вимог щодо надання студентам можливості реалізувати своє право вільного вибору дисциплін у встановленому Законом України “Про вищу освіту” (2014 р.) обсязі.

Наразі гарантом та членами проєктної групи ОП здійснюється робота щодо приведення ОП до вимог Стандарту. Експертам було представлено проєкт оновленої ОП, який знаходиться на етапі розробки і ще не оприлюднено для публічного обговорення.

Рівень відповідності Критерію 1:

Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Неприведення ОП до Стандарту, який було прийнято у 20.06.2019 року, є суттєвим недоліком. Проте, зважаючи на той факт, що ЗВО свідомий цієї проблеми, а проєктна група веде роботу щодо усунення цього недоліку, хоча попередній варіант, який було продемонстровано експертній групі, все ще потребує доопрацювання (ПРН зі Стандарту не було враховано, навчальний план укладено некоректно), експертна група вважає, що ці недоліки цілком реально усунути протягом року. Вважаємо за доцільне оцінити 1 Критерій на рівень відповідності Е.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Загальний обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам п. 5 ст. 5 ЗУ “Про вищу освіту” та відповідного Стандарту.

Формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей забезпечується обов’язковими (36 кредитів, тобто 40% від загальної кількості кредитів ЄКТС) дисциплінами та практичною підготовкою (30 кредитів, тобто 33,3% від загальної кількості кредитів ЄКТС), що в сумі відповідає вимогам стандарту (мінімум 35% від загальної кількості кредитів ЄКТС).

Заявлений обсяг вибіркового компонента ОП становить 36 кредитів (тобто 40% від загальної кількості кредитів ЄКТС), однак у зв’язку з хибним розумінням проектної групи, що саме може вважатися вибірковою освітньою компонентою, реальний обсяг вибіркової складової складає 6 кредитів, тобто 6,67% від загальної кількості кредитів ЄКТС, що не відповідає вимогам пп. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ “Про вищу освіту”, де зазначено, що такий обсяг має становити не менше як 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з поданою на акредитацію ОП 11-й та 13-й ПРН досягаються за рахунок дисциплін лише вибіркового циклу: “Основи корпусної лінгвістики” / “Комунікативні стратегії” (О6) та “Практика усного/письмового перекладу” (О16) для досягнення 11-го ПРН і “Контрастивна лінгвістика” / “Основи художнього перекладу” (О5) та “Країнознавство другої іноземної мови” (О18) для досягнення 13-го ПРН. Таким чином, деякі ПРН досягаються за рахунок дисциплін вільного вибору, що є неприпустимим. Але за рахунок нечіткого розуміння розробниками ОП, що таке дисципліни вільного вибору, у здобувачів вищої освіти в реальності цього вибору майже немає, бо “дисципліна за вибором ВНЗ” не може вважатися дисципліною за вибором. Крім того, інші дисципліни за вибором (“Друга іноземна мова” (О17) та “Країнознавство другої іноземної мови” (О18)), по факту також не є дисципліною за вибором, оскільки здобувачі вищої освіти мають зробити вибір ще під час вступної кампанії, бо мають скласти вступний іспит з обраної другої іноземної мови. Отже, в реальності О16, О17 та О18 некоректно розміщені у вибіркового блоці та по суті є дисциплінами обов’язкового циклу і спрямовані на досягнення ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП відповідає предметній області, визначеної для неї спеціальності 035 “Філологія”.

Набір освітніх компонентів, спрямований на формування та розвиток компетентностей майбутнього філолога, перекладача, викладача англійської мови та літератури, та другої іноземної (французької/німецької/китайської) мови.

Але зважаючи на вимоги здобувачів вищої освіти, які навчаються за 8 освітнім рівнем та отримують кваліфікацію викладача, виникло питання доцільності включення тем, присвячених Новій українській школі до змісту дисципліни “Сучасні інформаційні технології”.

На таку невідповідність змісту дисципліни та компетентностей і ПРН, які формує та розвиває ОП, зауважують і самі здобувачі вищої освіти під час проведених ЗВО опитувань, результати яких були надано експертам для ознайомлення.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язки, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У навчальному плані та ОП зазначено, що для формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗВО забезпечує отримання здобувачами вищої освіти більш ніж 33% (30 кредитів ЄКТС із 90) кредитів ЄКТС за рахунок дисциплін вибіркового блоку.

Але за рахунок нечіткого розуміння розробниками ОП, що таке дисципліни вільного вибору, у здобувачів вищої освіти в реальності цього вибору майже немає, бо “дисципліна за вибором ВНЗ” не може вважатися вибірковою. Крім того, інші дисципліни за вибором (“Друга іноземна мова” (O17) та “Країнознавство другої іноземної мови” (O18)), по факту, також не є дисциплінами за вибором, оскільки здобувачі вищої освіти мають зробити вибір ще під час вступної кампанії, бо мають скласти вступний іспит з обраної другої іноземної мови. Таким чином зазначені дисципліни по суті є дисциплінами обов'язкового циклу та спрямовані на досягнення ПРН.

Отже, в реальності O16, O17 та O18 некоректно розміщені у вибіркового блоці.

Таким чином, за даною ОП здобувачі вищої освіти для формування індивідуальної освітньої траєкторії мають лише два блоки з двох дисциплін за вибором (один блок - у 1 семестрі, та 1 блок - у 3 семестрі), що складає лише 6 кредитів ЄКТС з 90. Отже, за даною ОП здобувачі вищої освіти можуть обирати тільки 6,67% кредитів ЄКТС від загальної кількості кредитів. Це є суттєвим недоліком та порушує норми прописані у пп.15 п.1 ст.62 Закону України “Про вищу освіту”, що регламентує обсяг дисциплін для вибору не менше 25% від загального обсягу кредитів ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Зокрема, за весь курс навчання студенти проходять дві науково-педагогічні практики у ЗВО, під час яких здійснюють викладання дисциплін англійською та другою іноземною мовами для студентів бакалаврату.

На проходження науково-педагогічних практик відведено 9 кредитів ЄКТС, що є достатнім для набуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Особлива увага освітньої програми до розвитку соціальних навичок, відображена у відомостях про самооцінювання, простежується у формулюваннях загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання. Зокрема, в «Характеристиці програми» (В) робиться акцент на вмінні самонавчатись, приймати обґрунтовані рішення разом з вільним володінням іноземними мовами, здатність працювати автономно. В управлінській складовій професійної компетентності (С4) ОП зазначені здатність до здійснення управління перекладацькою діяльністю, вміння впевнено поводити себе під час спілкування, виявляти і вирішувати проблему. Такі форми навчання, як групова робота, самостійна робота, теж сприяють набуттю соціальних навичок, формуванню лідерських якостей. Інформаційно-аналітична складова ОП (С5) фокусує увагу на вмінні критично оцінювати і використовувати інформацію в контексті проблем, що вирішуються. Здатність і готовність формувати гідне ставлення до надбань національної культури містить культурологічна складова ОП (С7).

Випускники ОП під час зустрічі з групою експертів особливо наголошували на тому факті, що набуті під час навчання на ОП соціальні навички дозволили їм швидко адаптуватися до вимог ринку праці, а відтак - забезпечили їхню конкурентоспроможність як фахівців.

Набуття здобувачами соціальних навичок забезпечене не лише освітніми компонентами освітньої програми, але й шляхом залучення студентів та викладачів до різних форм громадської, волонтерської та культурної діяльності.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійного стандарту немає. Однак варто зауважити, що ОП відображає побажання вітчизняних фахівців у сфері надання мовних послуг та академічної спільноти українських закладів середньої та вищої освіти.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП становить 90 кредитів, що відповідає встановленим вимогам до освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Обсяг більшості освітніх компонентів становить 3 кредити, за виключенням науково-педагогічної практики (основна іноземна мова), яка охоплює 6 кредитів, дисциплін “Основна іноземна мова” (12 кредитів), “Друга іноземна мова” (15 кредитів). Кількість кредитів, відведена на підготовку магістерської роботи, становить 15 кредитів, на захист дипломної роботи та на атестацію (друга іноземна мова) - по 1,5 кредити відповідно. Таким чином, на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей відведено достатній обсяг ОК (стандарт передбачає не менше 35% обсягу ОП). Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти підтвердили, що відведених обсягів достатньо для опанування окремими ОК та ОП загалом.

Отже, такий розподіл навантаження є оптимальним для опанування ОП та досягнення встановлених цілей ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Наразі, дуальна форма освіти за даною ОП не передбачена, про що зазначено у відомостях про самооцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

ОП передбачає ґрунтовну практичну підготовку. Зміст та обсяг ОП і окремих ОК переважно відповідають заявленим цілям і результатам навчання, окрім сумнівного змісту дисципліни “Сучасні інформаційні дисципліни”. Обсяг ОК у кредитах ЄКТС достатній для їхнього опанування.

В ОП враховано і збалансовано теоретичну та практичну підготовку. У межах обраних ОК формуються соціальні навички здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Структура ОП не передбачає можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вільний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством (25%). Заявлена ЗВО вибіркова складова складає 36 кредитів (40%), але при детальному вивченні під час виїзної експертизи з'ясовано, що реальна вибіркова частка складає всього 6 кредитів (6,67%), що є суттєвим порушенням, оскільки суперечить пп.15 п.1 ст.62 ЗУ “Про вищу освіту”.

Рекомендуємо проєктній групі переглянути вибіркову складову ОП та врахувати, що дисципліна за вибором ЗВО по суті є для здобувача вищої освіти обов'язковою, крім того, що дисципліни, які студенти обирають ще під час вступу, коли складають з них вступний іспит також не можуть вважатися вибірковими. Також звертаємо увагу розробників програми на те, що ПРН не можуть досягатися за рахунок освітніх компонентів вибіркового циклу.

Також з усією повагою до автономії ЗВО вважаємо за потрібне зауважити, що назва освітнього компонента - “Країнознавство другої іноземної мови” звучить некоректно. Можливо, варто відкоригувати назву цього освітнього компоненту, наприклад, “Країнознавство країни, мова якої вивчається”.

Рівень відповідності Критерію 2:

Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Суттєвим недоліком даної програми є неможливість формування індивідуальної освітньої траєкторії студента. Реальний обсяг вибірових освітніх компонентів складає 6 кредитів ЄКТС (6,67%), що є суттєвим порушенням, оскільки суперечить пп.15 п.1 ст.62 ЗУ “Про вищу освіту”, який регламентує не менше 25%. Під час виїзної експертизи експертна група звернула увагу проєктної групи на необхідність дотримання цієї норми.

Зважаючи на те, що ЗВО продемонстрував усвідомлення цього вагомого недоліку, проєктна група розпочала процес коригування, та беручи до уваги той факт, що на усунення недоліків потрібен деякий час, вважаємо за доцільне оцінити 2 Критерій на рівень відповідності Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП оприлюднені на веб-сторінці <https://admission.pnu.edu.ua/>. Ці правила є чіткими і доступними для розуміння потенційних вступників та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на ОП враховують особливості самої програми. Так, в ОП “Англійська мова і література” чітко прописано рекомендований блок, який містить інформацію про вимоги до вступу та продовження навчання і вимоги до вступників. Ці рекомендації відповідають правилам прийому на навчання та вимогам до вступників на другий (магістерський) рівень вищої освіти. Форма та зміст вступних випробувань відповідають рівневі початкових компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання на цій програмі. При вступі до магістратури абітурієнти з інших ОП мають здати екзамени з основної та другої іноземної мов. Для абітурієнтів на сайті факультету іноземних мов завантажено навчальні матеріали та тренувальні тести з другої іноземної мови.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про академічну мобільність, яке відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.). Це Положення регулює визнання та перезарахування результатів, отриманих у закладах-партнерах ЗВО в рамках внутрішньої та міжнародної академічної мобільності. Описані у відповідному положенні процедури є досить чіткими та зрозумілими, під час зустрічей з групою експертів представники академічної спільноти продемонстрували розуміння принципів перезарахування кредитів, отриманих в інших закладах вищої освіти.

Водночас, представники ЗВО не змогли навести приклади реального застосування задекларованих у згаданому положенні правил визнання результатів навчання саме на цій ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання було вказано, що Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” знаходилося на етапі розроблення. Відповідно, прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП ще не було. Рішення про врахування результатів неформальної освіти приймалося викладачами індивідуально в межах оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами опанування дисциплін. Члени академічної спільноти загалом продемонстрували позитивне ставлення до запровадження практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, адже студенти ОП активно беруть участь в різноманітних освітніх і культурних проєктах в Україні та за кордоном.

Гаранти та розробники ОП відреагували на рекомендації експертів і 27.11.2019 Вченою радою ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” було затверджено “Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти”. Це Положення було введено в дію наказом ректора ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” від 29.11.2019, тобто уже після візиту експертної групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Експертною групою встановлено, що правила прийому на навчання за ОП “Англійська мова і література” є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Інформація на сайті дає вичерпну інформацію про доступ до освітньої програми для всіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Попри те, що ЗВО розробив положення щодо процедур визнання результатів навчання, отриманих в межах академічної мобільності та шляхом неформальної освіти (щодо останньої вже за результатами консультацій з експертною групою), рекомендуємо вжити заходів щодо контролю за реальним застосуванням вказаних положень на практиці, а також інформувати студентів про їхні права в контексті визнання таких результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 3:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Правила процедури вступу на навчання за цією ОП оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, є чіткими та доступними для розуміння потенційних абітурієнтів і не містять жодних дискримінаційних положень. Гаранти та розробники ОП відреагували на рекомендації експертів щодо необхідності затвердження Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти і уже після візиту експертної групи, у ЗВО було затверджено відповідний документ. В результаті здійсненого аналізу можемо стверджувати про загалом відповідність закладу вищої освіти вимогам критерію 3. Висловлені зауваження не є суттєвими і загалом не впливають на якість освітньої програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми навчання є класичними - лекції, практичні заняття, виробничі (науково-педагогічні) практики. Серед методів навчання переважають проблемні, проєктні, словесні, наочні та евристичні, стимулювання та мотивації, метод кейсів. Форми та методи навчання обрано з урахуванням контексту дисциплін.

Однак ПРН зазначені в ОП, та РН, зазначені у силабусах, не співпадають. Такий недолік виявлено як у ОП, розробленій у 2016 р., так і у проєкті ОП 2019 р. Зважаючи на те, що проєкт ОП, приведеної до вимог Стандарту, було опубліковано лише після приїзду експертної комісії і він ще знаходиться в стані розробки, то є підстави вважати, що недоліки будуть усунені.

Згадувана формальна невідповідність не суттєво вплинула на загальний рівень підготовки здобувачів за ОП. Про це свідчать результати успішності студентів, позитивний показник працевлаштування випускників ОП, активне залучення здобувачів освіти до волонтерської перекладацької діяльності на благо міста (участь у заходах («Свято ковалів»,

«Кільце ковальських міст Європи»), супровід іноземних делегацій) про що студенти та випускники розповіли під час зустрічей.

Студентоцентрований підхід у ЗВО є чітко вираженим, студенти залучаються до науково-дослідної діяльності, мають можливість навчатися за інд. графіками, беруть участь у анкетуванні (експерти були ознайомлені з анкетами), де дають свій фідбек викладачам щодо навчальних курсів, користуються платформою для дистанційного навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

До всіх освітніх компонентів є силабуси, у яких міститься інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Силабуси розміщено на сайті кафедри англійської філології у вільному доступі. Студенти мають можливість ознайомитися із силабусами у будь-який зручний час. Окрім того, викладачі доводять усю необхідну інформацію студентам на початку вивчення кожного окремого курсу. Перешкод для отримання згадуваної інформації немає, вона доступна та зрозуміла.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Студенти активно користуються своїм правом обирати теми наукових досліджень, зокрема теми курсових та магістерських робіт. Теми, що пропонуються для здійснення наукового дослідження студентам, оновлюються з урахуванням сучасного стану розвитку галузі та особливостей ринку мовних послуг, педагогічних інновацій. Протоколи про оновлення тем було представлено під час виїзної експертизи. Теми наукових досліджень затверджуються в межах наукової теми кафедри «Концептуальна та мовна картини світу», про що було заявлено у відомостях про самооцінювання та підтверджено під час виїзної експертизи.

Студенти беруть активну участь у конференціях та семінарах, про що свідчать протоколи проведених на факультеті конференцій не лише на рівні ЗВО, а й міжнародному рівні. Широкий вибір наукових гуртків, про які зазначалося у відомостях самооцінювання, та свідчення діяльності яких було перевірено у результаті спілкування зі студентами і ознайомлення з відповідною документацією, дає можливість студентам обрати той науковий напрям, який їм до вподоби та здійснювати свої наукові розвідки під керівництвом викладачів. Вагомий показник кількості статей викладачів, надрукованих у міжнародних наукометричних базах, свідчить про високий рівень якості проведених наукових досліджень та слугує гарним прикладом для студентів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час ознайомлення з відомостями про самооцінювання, а також у процесі спілкування з викладачами у ході виїзної експертизи було встановлено, що викладачі активно займаються науковою роботою, публікують результати своїх наукових розвідок, беруть участь у науково-практичних конференціях, а також виступають організаторами міжнародних та всеукраїнських конференцій на базі свого ЗВО. Викладачі забезпечуючої кафедри мають низку статей у міжнародних наукометричних базах SCOPUS та Web of Science, що свідчить про високу наукову культуру педагогів-дослідників та актуальність їхніх досліджень. Проходження викладачами онлайн-курсів, наприклад, з корпусної лінгвістики, уможливило започаткування курсу “Основи корпусної лінгвістики”, впроваджуються сучасні інструменти перекладу у викладання дисципліни “Практика письмового перекладу” (за програмою Cat for Grad студенти мають можливість опанувати програмне забезпечення для здійснення письмового перекладу SDL TRADOS, що є сучасним настільним інструментом перекладачів по всьому світу, та отримати сертифікати по завершенню).

Отже, тенденції розвитку спеціальності враховуються під час формування змісту освітніх компонентів, що дає можливість підготувати конкурентоспроможних фахівців.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО здійснює політику, щодо інтернаціоналізації. Так, у Стратегії ЗВО на 2020-2025 роки вказано, що пріоритетним стратегічним напрямком є розвиток міжнародної співпраці в освітній, науковій, проєктній та культурній галузі задля розвитку потужностей університету, людського капіталу та регіону. Факультет іноземних мов є активним учасником цього процесу.

Зокрема переважна більшість викладачів факультету іноземних мов та кафедри англійської мови включно, беруть участь у програмах академічної мобільності. Так під час зустрічі з викладачами було підтверджено факт того, що викладачі проводили заняття з англійської мови у Ягеллонському університеті у Польщі, є учасниками міжнародних проєктів, ініційованих Британською Радою (Проєкт “Вчитель нового покоління”), беруть участь у проєкті ERASMUS+, обмінюються досвідом із закордонними науковцями через платформу Європейської мережі Центрів досліджень та інновацій (European Network of Research & Innovation Centres and Hubs ENRIC) щодо впровадження наукових проєктів у співпраці з установами Європи та США, серед викладачів є сертифіковані тренери PET, гарант ОП проходить стажування в Інституті гуманітарних наук у Відні. Викладачі активно ділилися своїми здобутками та досвідом співпраці з іноземними інституціями та організаціями, участю у проєктах під час зустрічі з групою експертів.

Студенти також мають можливість брати участь у проєктах з міжнародного обміну, зокрема у проєкті ERASMUS+ завдяки договорам про співпрацю з іноземними ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Серед сильних сторін освітньої програми варто виокремити наступні:

1. Студентоцентрикований підхід є чітко вираженим, студенти залучаються до проєктної діяльності, мають можливість навчатися за індивідуальним графіком. ЗВО має платформу для дистанційного навчання, де розміщено вичерпну інформацію про навчальні курси.
 2. Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання розміщена у силабусах, розроблених для всіх освітніх компонентів, та представлена на сайтах кафедр у вільному доступі.
 3. Зміст освітніх компонентів систематично оновлюється на основі новітніх досягнень науки та сучасних практик.
 4. У ЗВО присутня добре організована виховна діяльність, здійснюється консультативна робота, проводиться регулярна діагностика навчально-виховного процесу.
 5. Студенти активно залучаються до наукової роботи, беруть участь в конференціях.
- Викладацький склад

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

До слабких сторін можна віднести:

- залучення здобувачів вищої освіти до пов'язаної з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО виглядає дещо обмеженим, зокрема в контексті відсутності реальних фактів визнання результатів навчання, отриманих в рамках міжнародної академічної мобільності;

Недоліки:

- форми та методи навчання, зазначені у силабусах, спрямовані на забезпечення РН, які не співпадають з ПРН, вказаними у ОП.

Рекомендуємо:

- привести у відповідність ОП до Стандарту, визначитися з переліком компетентностей та ПРН та переглянути доцільність використання форм і методів навчання для досягнення обраних ПРН
- удосконалити процедуру визнання результатів навчання в рамках міжнародної академічної мобільності;
- розпочати реалізовувати процедуру визнання неформальної освіти;
- активізувати процес систематичного залучення студентів до міжнародних проєктів.

Рівень відповідності Критерію 4:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Існує недолік щодо невідповідності у силабусах та ОП. Після спілкування з експертною комісією члени проектної групи ОП зрозуміли у чому полягає така невідповідність та почали виправляти недоліки. Зокрема напередодні від'їзду експертної комісії до розгляду було представлено проєкт ОП, приведеної до Стандарту, з визначеним переліком компетентностей та ПРН, розпочалася робота над узгодженням інформації, наведеної у силабусах та ОП.

З огляду на те, що окреслена невідповідність не вплинула на якість навчання та викладання за ОП, а ОП відповідає переважній більшості підкритерії, то вважаємо, що рівень відповідності ОП Критерію 4 можна оцінити як В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Кожен ОК програми має визначену форму контрольного заходу, критерії оцінювання та особливості проведення таких заходів наведені в силабусах, робочих навчальних програмах і методичних рекомендаціях до відповідних ОК. Їхні формулювання переважно чіткі та зрозумілі.

Наведені в силабусах, робочих навчальних програмах і методичних рекомендаціях критерії оцінювання цілком дають можливість встановити рівень досягнень здобувачами заявлених результатів навчання.

Оприлюднення критеріїв оцінювання здійснюється заздалегідь в системі дистанційного навчання, що функціонує в ЗВО, усно викладачами на перших заняттях з дисциплін та з допомогою соціальних мереж (фейсбук-групи) і месенджерів.

Оскільки соцмережі та месенджери видаються спорадичним інструментом для оприлюднення критеріїв оцінювання, а система дистанційного навчання іноді недоступна для користувачів через технічні роботи (згідно з оголошеннями на сайті відповідного відділу), рекомендовано використовувати для цього сайти відповідних підрозділів або репозитарій ЗВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Стандарту атестація випускників ОП проводиться у формі “публічного і відкритого захисту кваліфікаційної роботи магістра”.

Вимоги до написання кваліфікаційної роботи частково відповідають Стандарту. Не враховано, що завдання чи проблема, яку мають розв’язати здобувачі вищої освіти, має характеризуватися невизначеністю умов і вимог.

Недоліком є ускладнений пошук місця оприлюднення кваліфікаційних робіт. Слід зазначити, що в новому проекті ОП, який наразі обговорюється, з’явилась норма про обов’язковість розміщення робіт в Репозитарії, вона на даний момент не реалізована, але дає підстави сподіватися на виправлення ситуації найближчим часом.

Також недоліком є той факт, що на академічну доброчесність у ЗВО перевіряють тільки 10% робіт, які обираються шляхом публічного жеребкування за присутності представників органів студентського самоврядування. Представники ЗВО зауважили, що в такий спосіб ЗВО заощаджує гроші, оскільки вартість користування комерційним програмним забезпеченням для перевірки на плагіат є високою. Проте, ЗВО наполягає, що в такий спосіб все одно формується культура якості, тому що студенти знають, що будь-яка робота може потрапити на перевірку.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Чинне в ЗВО “Положення про організацію освітнього процесу...” містить загальні визначення суті та порядку проведення контрольних заходів (заліку, екзамену, атестації) та їх повторного проходження.

У цьому “Положенні...” та інших документах ЗВО не визначені процедури врегулювання конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів.

Разом з тим під час спілкування з гарантом, викладачами та здобувачами було підтверджено, що студент може заявити про упереджене ставлення або оскаржити результати контрольних заходів через заяву деканові. Ця процедура регламентована документами на рівні деканату.

Додатковим інструментом забезпечення об’єктивності оцінювання є наказ ректора “Про використання тестової форми проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням комп’ютерних технологій”, згідно з яким здобувач має можливість обрати тестову форму екзамену, який проводиться на комп’ютерах, для забезпечення об’єктивного оцінювання. Під час зустрічей зі здобувачами підтверджено, що така можливість існує, проте переважно використовується для оцінювання цілої групи, а не окремих здобувачів.

Зауважено, що деякі процедури, пов’язані із контрольними заходами, потребують врегулювання та закріплення на рівні ЗВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО діють “Положення про запобігання академічному плагіату”, “Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності” та “Кодекс честі”, які в сукупності достатньо чітко визначають політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності.

Популяризація академічної доброчесності в ЗВО декларується та (згідно з опитуванням здобувачів) здійснюється.

Для протидії порушенням академічної доброчесності використовуються рекомендовані МОН системи Unicheck та Plagiat.pl.

З їх допомогою здійснюється перевірка тільки 10% кваліфікаційних робіт, обраних шляхом жеребкування серед усіх здобувачів останнього курсу ОП. На думку гаранта та адміністратора системи, такої кількості цілком достатньо, адже здобувачі, знаючи, що їхня робота може потрапити під перевірку, не допускать плагіату. Повторна перевірка роботи, у якій виявлено плагіат та яка була доопрацьована, з допомогою цих програм є необхідною умовою допуску до захисту та здійснюється на платній основі. Ця процедура визначена наказом ректора і суперечить описаній у р. 6 “Положення про запобігання академічному плагіату”.

Видається, що описана процедура перевірки кваліфікаційних робіт є тимчасовою, експериментальною та недостатньою для унеможливлення порушень академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Серед сильних сторін ОП варто виокремити наступні:

- використання дієвих технологічних рішень для запобігання академічному плагіату;
- надання можливості здобувачам складати екзамени в тестовій формі з допомогою ІКТ;
- популяризація академічної доброчесності через роз’яснення та виховні заходи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Серед слабких сторін на інституційному рівні варто виокремити наступні:

- відсутність чіткої регламентації процедур вирішення конфлікту інтересів та оскарження результатів оцінювання;
- вибіркова перевірка кваліфікаційних робіт на наявність текстових збігів.
- нерозміщення кваліфікаційних робіт в Репозитарії чи на сайті ЗВО

Рекомендуємо:

1. Централізовано оприлюднювати критерії оцінювання з кожного ОК на офіційному сайті структурного підрозділу або репозитарія.
2. Удосконалити та узгодити регламентацію процедур, пов'язаних із контрольними заходами та дотриманням академічної доброчесності.
3. Забезпечити перевірку всіх кваліфікаційних робіт з допомогою систем виявлення текстових збігів.
4. Увести в зміст ОК теми, пов'язані з правами інтелектуальної власності та академічною доброчесністю.
5. Найближчим часом розмістити кваліфікаційні роботи в Репозитарії або на сайті ЗВО, як того вимагає

Рівень відповідності Критерію 5:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

У ЗВО розроблені документи, що регламентують процедури, пов'язані з контрольними заходами і дотриманням академічної доброчесності. Ці регламентації є подекуди недосконалими або неузгодженими, однак практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання і дотримання академічної доброчесності.

Контрольні заходи, передбачені ОП, є достатньо чіткими та придатними для оцінювання рівня досягнення здобувачами визначених результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації ОП, є достатньою для забезпечення якісного викладання дисциплін, передбачених навчальним планом ОП, про що свідчить інформація в CV викладачів, наданих ЗВО за окремим запитом експертної групи, а також безпосереднє спілкування з викладачами під час візиту експертів до ЗВО. Інформація про кваліфікацію НПП також оприлюднена у вкладці "Навчально-методична робота кафедр".

Більшість НПП мають науковий ступінь за відповідною спеціальністю, наукові публікації, які відповідають їхнім дисциплінам, досвід практичної діяльності. Усі викладачі періодично проходять науково-педагогічне стажування у вітчизняних чи закордонних ЗВО (Princes College, Ягеллонський університет, Люблінський науково-технологічний парк, Інститут французької мови, Університет Менделя, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, Віденський університет, університет м. Майнц, університет м. Базель, Британська рада в Україні), що дозволяє їм ознайомитися із провідним досвідом інших університетів і застосувати його для покращення викладання та досягнення ПРН за даною ОП.

На основі викладеного можемо стверджувати, що рівень кадрового складу цілком задовольняє вимоги освітньої програми.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість залучити кращих фахівців та забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Процедури конкурсного добору НПП регулюються Положенням про порядок заміщення посад НПП, яке введено в дію з 01.01.19 Наказом Ректора від 28.12.18., згідно з яким конкурс на заміщення посад НПП проводиться з дотриманням таких принципів: відкритості; гласності; таємного та вільного волевиявлення; добровільної участі у виборах; демократичності; забезпечення рівності прав учасників виборів. Під час спілкування з викладачами було з'ясовано, що ці принципи дотримуються. Під час конкурсного добору враховуються: наявність освіти за профілем кафедри, наукова та методична діяльність викладача, проходження стажування і підвищення кваліфікації. Також під час проходженні за конкурсом враховується наявність наукових публікацій викладачів у рецензованих виданнях. Кожен кандидат на заміщення вакантної посади проводить відкрите заняття. Об'єктивність конкурсних процедур також зумовлена урахуванням результатів анонімного опитування студентів "Викладач очима студентів" щодо професіоналізму викладачів і ефективності їхнього викладання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи запрошеними роботодавцями (директорами шкіл, коледжів, бюро перекладів, завідувача кафедри з Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу) було підтверджено, що їх регулярно запрошують до ЗВО на засідання кафедр, але експертам не було повідомлено про те, чи роботодавці залучаються до проведення теоретичних або практичних аудиторних занять.

Отже, тісна співпраця представників ЗВО з різними групами роботодавців фактично дозволяє значно розширити можливості для практичної підготовки студентів, значно підвищуючи їхні шанси на успішне працевлаштування в майбутньому.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Зважаючи на те, що деякі викладачі, які забезпечують реалізацію цієї ОП, є практикуючими перекладачами, тренерами Британської Ради, фахівцями Кембриджського центру оцінювання, рецензентами наукових видань, то можна стверджувати, що професіонали-практики та експерти галузі залучені до аудиторних занять зі студентами. На основі цього можемо стверджувати, що представники ОП достатньою мірою реалізують потенціал залучення практиків в освітній процес.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до інформації, отриманої під час виїзної експертизи, можемо стверджувати, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів на інституційному рівні. Вимоги до професійного розвитку прописані як умова продовження контракту в Положенні про порядок заміщення посад НПП, оприлюдненому на сайті ЗВО. Також на інституційному рівні забезпечується заохочення викладацького складу до публікаційної активності, зокрема, написання наукових статей до видань, індексованих у базі SCOPUS (за одноосібну публікацію ауд. навантаження зменшується на 30 год., за публікацію у співавторстві - на 15 год.), за публікацію статей у виданнях, які індексуються у міжнародній базі даних Web of Science зменшення навантаження здійснюється лише на 3 ауд. год. Також викладачі, які очолюють рейтинг НПП Університету, отримують “ректорську доплату” - 10% протягом наступного академічного року. Якщо викладач є науковим керівником здобувача PhD, то після захисту останнього викладач отримує премію в розмірі посадового окладу.

На кафедральному рівні викладачі мають змогу підвищувати кваліфікацію завдяки співпраці кафедр з Британською Радою, Гете Інститутом, фондом Ганза Зайделя, німецькою та австрійською програмами академічного обміну, Альянс Франсез. Таким чином, НПП має змогу щорічно проходити тренінги від цих організацій, брати участь у літніх мовних таборах, стажуватися за кордоном за програмами обміну.

Під час зустрічі з експертами викладачі підтвердили систематичність і прозорість процедури отримання згаданих заохочень.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання недостатньо інформації про стимулювання викладацької майстерності викладачів. Професійний розвиток викладачів, відповідно до нормативних документів ЗВО, передусім забезпечує систематичне проведення відкритих занять з обов'язковим їх обговоренням на засіданні кафедри. Навчально-науковий центр якості надання освітніх послуг виконує переважно моніторингову та контролюючу функції.

Під час зустрічей з викладачами (запланованої та відкритої) стало зрозумілим, що чітких стимулів до розвитку викладацької майстерності ЗВО не надає, на відміну від професійного розвитку.

Свідченням зацікавленості ЗВО у поліпшенні цієї ситуації є створення в університеті Центру інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» у рамках проекту програми ЄС Еразмус+ КА2 «Модернізація вищої педагогічної освіти з використання інноваційних інструментів викладання (MoPED)» (почав діяти з 1 вересня 2019 р.). Одним із напрямків діяльності центру є проведення тренінгів для викладачів, спрямованих на впровадження в освітній процес кращих європейських практик навчання, використання ІКТ та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Серед сильних сторін освітньої програми варто виокремити наступні:

1. Професійна та академічна кваліфікація викладачів загалом дозволяє досягти зазначених цілей та очікуваних результатів навчання ОП.
2. Прозорість конкурсного добору викладачів, обов'язкове проведення опитування здобувачів “Викладач очима студентів”, що впливає на результати конкурсного добору.
3. Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків.
4. Підтримка викладачів, що публікують праці у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.
5. Співпраця ЗВО із закордонними та вітчизняними освітніми й науковими установами в межах програм академічної мобільності.
6. Створення на базі ЗВО Центру інноваційних освітніх технологій та ініціювання проведення тренінгів для викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

В контексті виконання критерію рекомендуємо на рівні університету імплементувати систему підтримки й стимулювання викладацької майстерності науково-педагогічних працівників.

Також рекомендуємо гармонізувати змістове наповнення ОП, зокрема структуру практичної підготовки студентів, із можливостями, які пропонують роботодавці, що безпосередньо залучені до реалізації ОП та тісно співпрацюють зі студентами вже сьогодні.

Рівень відповідності Критерію 6:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Освітня програма загалом відповідає вимогам критерію. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та дозволяє досягти цілей програми та ПРН, конкурсний добір викладачів є прозорим. До занять долучаються професіонали-практики, підтримується професійний розвиток викладачів. Налагоджена співпраця з вітчизняними і закордонними ЗВО в межах програм академічної мобільності. Вважаємо, що виявлені недоліки не є суттєвими та не впливають на якість ОП, що дозволяють оцінити рівень відповідності Критерію 6, як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

На факультеті іноземних мов є достатня кількість аудиторій з мультимедійним обладнанням, забезпечено доступ до бібліотек, хоча бракує необхідного обладнання для набуття навичок перекладацької роботи (кабінок для здійснення синхронного перекладу, навушників, сучасного комп'ютерного обладнання). Є велика бібліотека на першому поверсі, а також фахові бібліотека, наповнення яких забезпечують кафедри англійської/німецької/французької філології завдяки тісній співпраці з освітніми та науковими установами Великої Британії, Німеччини, Австрії та Франції. На факультеті і взагалі в корпусі є безкоштовний Wi-Fi з вільним доступом. В наявності великі лекційні аудиторії, інфопростір з комп'ютерами, до якого можна записатися і провести там захід.

Дисципліни ОП забезпечені підручниками і посібниками, навчально-методичними матеріалами. На факультеті і на кафедрі наявні науково-методичні бібліотеки. В електронному каталозі можна знайти хрестоматії з дисциплін зі списками статей та уривками з наукових видань. Також діють послуги “електронна бібліотека”, “електронний каталог”, “віртуальна довідка”. Навігація електронною бібліотекою зручна та зрозуміла.

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП є більшою мірою достатнім для досягнення цілей та ПРН ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами виїзної експертизи було встановлено достовірність поданої у відомостях про самооцінювання інформації щодо вільного та безкоштовного доступу викладачів та здобувачів вищої освіти до освітніх ресурсів. Справді, всі викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет, репозитарію бібліотеки, центру інноваційних технологій (для проведення у цьому приміщенні заходів необхідно записуватися заздалегідь).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. В корпусах та аудиторіях досить тепло, встановлені нові металопластикові вікна, аудиторії чисті, здебільшого відремонтовані (але не всі). Функціонує студентський простір "Параграф", де здобувачі можуть долучитися до виконання проєктів або підключитися до мережі Інтернет для виконання домашніх завдань. Поруч із ЗВО працюють сервіси для ксерокопіювання. На першому поверсі функціонує дві невеликі їдальні, окрім того, є маленькі точки продажу напоїв та їжі. В коридорах стоїть достатня кількість лавок, в аудиторіях працюють розетки. На жаль, під час виїзної експертизи запрошений начальник адміністративно-господарської частини не з'явився на зустріч.

Стосунки здобувачів з викладачами, як було спостережено під час виїзної експертизи, лояльні, згідно з інформацією, отриманою від здобувачів, вони можуть звернутися за порадою, до їх думки дослухаються. Експертам були надані результати анонімних опитувань, які це підтверджують.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було виявлено достатній рівень освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів.

Організаційна та інформаційна підтримка. Функціонує електронний розклад на сайті, працює телеграм-бот, що надсилає повідомлення зі змінами розкладу. Путівник студента доступний на сайті і в роздрукованому вигляді.

Соціальна підтримка. Функціонує студентський сенат, профком. Профком більшою мірою опікується поселенням здобувачів у гуртожитки. Сенат організовує дозвілля, здійснює комунікацію з керівництвом ЗВО від імені студентства (2019 р. було подано заявку на придбання ноутбука для студентського активу). Потужно працює відділ виховної та психолого-педагогічної роботи (в відомостях про самооцінювання про це недостатньо інформації, проте під час зустрічей було з'ясовано, що щороку відділ проводить близько 600 акцій для студентів. Зокрема, було опитано 1200 респондентів на тему булінгу і виявлено 800 випадків, коли студенти відчували себе жертвою булінгу. Реакцією на результати

опитування стало встановлення в окремих місцях відеоспостереження, почала працювати гаряча лінія, була створена Комісія з питань булінгу і насильства. Представники сенату засвідчили, що студенти можуть отримати матеріальну підтримку за необхідності, проте власне студенти про це погано поінформовані.

Консультативна підтримка здійснюється через систему дистанційного навчання або при очних зустрічах з викладачами та адміністративним персоналом.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

На території ЗВО є пандуси (щоправда, лише в гуманітарному корпусі, в адміністративному пандуси відсутні). В гуманітарному корпусі функціонує підйомник для візків, працює ліфт. Особливості роботи ліфту полягають в тому, що спуститися на ньому з третього поверху неможливо, проте піднятися можна. Здобувачі, що поєднують навчання з роботою або опікуються малолітніми дітьми, мають змогу навчатися за індивідуальним графіком. Вбиральні не пристосовані для осіб з особливими потребами, і взагалі потребують капітального ремонту. В плані роботи адміністративно-господарської частини зафіксовано, що такі вбиральні будуть обладнані в 2020 році.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі з представниками відділу виховної та психолого-педагогічної роботи була отримана інформація про існування гарячої лінії, на якій можна поділитися інформацією про випадки булінгу, насильства або дискримінації. На поверхах встановлено відеонагляд. Конфліктні ситуації, пов'язані з необ'єктивністю оцінювання, вирішуються шляхом комп'ютерного анонімного складання тестів та подання апеляцій. Проте в нормативних документах ЗВО немає чітко прописаних процедур щодо вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Сильними сторонами вважаємо дигіталізацію навчання, існування системи дистанційного навчання, обладнання корпусу пандусами і ліфтом для візків, гарно налагоджену роботу відділу виховної та психолого-педагогічної роботи, створення комісії з питань булінгу та насильства, встановлення відеонагляду на поверхах. Сенат і профспілка функціонують,

обираються студентами. Зокрема, в день виїзної експертизи відбувалися вибори до студентського сенату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Недоліки:

- відсутність чіткої і зрозумілої політики вирішення конфліктних ситуацій;
- застаріла інформація у положенні про внутрішній розпорядок;
- відсутність на факультеті спеціального обладнання для опанування навичок синхронного та письмового перекладу.

Рекомендуємо:

- регламентувати механізми вирішення конфліктних ситуацій шляхом розробки та імплементації внутрішніх нормативних документів ЗВО;
- переглянути та оновити Положення про внутрішній розпорядок, датоване 2016 роком, зокрема пункти, де, вказується, що староста академічної групи має отримувати і видавати студентам стипендію, а також деякі інші невідповідності.
- забезпечити кафедру/факультет сучасним комп'ютерним обладнанням із спеціалізованим програмним забезпеченням, кабінками для синхронного перекладу для досягнення ПРН з дисципліни “Практика усного/письмового перекладу”, що передбачає розвиток навичок письмового та синхронного перекладу.

На інституційному рівні рекомендуємо налагодити роботу ліфта, щоб забезпечити вільне пересування між поверхами маломобільним групам.

Рівень відповідності Критерію 7:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Загалом вимоги критерію дотримано, під час ознайомлення з нормативними документами ЗВО та під час виїзної експертизи було встановлено, що здобувачі і викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури, що необхідна для навчання і викладання. Налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформативної підтримки. Але є низка недоліків, зокрема: нечітка політика вирішення конфліктних ситуацій, відсутність ремонту в деяких приміщеннях, відсутність адаптованих для осіб з особливими потребами вбиралень і відсутність в адміністративному корпусі пандусів, неможливість користуватися ліфтом на всіх поверхах. Висловлені недоліки не є суттєвими та загалом не впливають на якість освітньої програми. Вважаємо, що рівень відповідності ОП Критерію 7 можна оцінити як В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальноінституційна політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульована відповідними положеннями: Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, Положенням про проектні групи групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм, а також Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Розробниками ОП задекларовано, що механізм перегляду освітніх програм базується на результатах внутрішнього моніторингу, а критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як в результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і завдяки прогнозуванню розвитку галузі та потреб суспільства. Перегляд освітньої програми ініціює робоча проектна група, а відповідні зміни обговорюються на засіданнях випускових кафедр, науково-методичній раді університету та затверджуються вченою радою.

Водночас в результаті акредитаційної експертизи з'ясовано, що моніторинг та перегляд освітньої програми відбувався передусім у зв'язку із приведенням ОП у відповідність до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм (наказ МОН України від 29.03.2018 №206) та затвердженого Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р. №871).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі вищої освіти через органи студентського самоврядування (Студентський сенат та профком) частково залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості та перегляду освітньої програми. Студенти формально беруть участь в обговоренні змін до освітньої програми на засіданнях випускових кафедр, висловлюючи власні пропозиції щодо вдосконалення ОП, на факультеті періодично організовуються анонімні опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності її якістю. Голова студентського сенату та профорг факультету іноземних мов є членами вченої ради та постійно перебувають на засіданнях, під час яких відбувається обговорення та затвердження змін до освітньо-професійної програми.

Водночас, під час аналізу відомостей про самооцінювання, а також інтерв'ювання здобувачів освіти та представників студентського самоврядування групою експертів

з'ясовано, що пропозиції студентів здебільшого враховуються в лише контексті розширення каталогу запропонованих вибіркових дисциплін або ж вибору окремих форм і методів навчання. Ідентифіковані внаслідок проведення анонімних опитувань недоліки фактично не були передумовою внесення змін до ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою з'ясовано, що роботодавці, які представляють установи та організації різних форм власності, безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. Їхнє залучення підтверджене наданими для ознайомлення відгуками та рецензіями, укладеними угодами про співпрацю, а також безпосередньо під час інтерв'ювання в рамках проведення виїзної експертизи. Зокрема, представники роботодавців підтвердили систематичність своєї участі у засіданнях випускових кафедр під час обговорення змін та доповнень до змістового наповнення освітньої програми, наводили факти врахування їхніх потреб та інтересів. Водночас, варто зауважити, що процедура залучення роботодавців до періодичного перегляду освітньої програми не врегульована внутрішніми документами ЗВО, а відтак консультування з ними має виключно дорадчий характер і переважно стосується розширення переліку вибіркових дисциплін.

Показовим також стало те, що більшість запрошених на зустріч з експертами роботодавців є випускниками освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було з'ясовано, що після ліквідації у 2017 р. відділу сприяння працевлаштуванню випускників функції збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми були передані на рівень факультетів. Це рішення загалом позитивно вплинуло на ефективність моніторингу кар'єрного шляху випускників, адже забезпечило не формальний його характер, а реальне налагодження зворотного зв'язку. Отже, відповідальні на факультеті особи досить ефективно здійснюють моніторинг траєкторій працевлаштування випускників освітньої програми та враховують зібрану інформацію під час перегляду змістового наповнення освітніх компонентів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Оскільки система забезпечення якості вищої освіти в університеті, зокрема система ефективних процедур перегляду освітніх програм, перебуває на стадії формування, мусимо констатувати, що негайна реакція відбувається передусім на зовнішні чинники існування ОП. Перегляд програми відбувався передусім у зв'язку із приведенням її у відповідність до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм (наказ МОН України від 29.03.2018 №206) та затвердженого Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р. №871).

Водночас, експертною групою було встановлено, що внутрішній моніторинг реалізації освітньої програми із залученням різних груп стейкхолдерів вже сьогодні набуває систематичності. На рівні університету (відділом виховної та психолого-педагогічної роботи) та факультету (деканатом) систематично організовуються опитування здобувачів вищої освіти, із результатами яких можна було ознайомитись під час виїзду до ЗВО. Проведення опитувань серед студентів дозволило ідентифікувати низку недоліків та потреб у вдосконаленні ОП. Проектна група станом на сьогодні працює над формулюванням пропозицій щодо вдосконалення освітньої програми з урахуванням виявлених недоліків.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Попередня акредитація здійснювалася ще 2009 року як акредитація спеціальності “Англійська мова і література”. Висловлені під час акредитації зауваження стосувались переважно поліпшення методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, а також розширення переліку баз практики в наукових, науково-дослідних та академічних установах України.

Експертною групою встановлено, що була здійснена робота із поліпшення методичного забезпечення освітнього процесу, організоване систематичне поповнення бібліотечного фонду відповідних кафедр сучасною літературою з англійської мови та літературознавства (кожна з кафедр на сьогодні має власні читальні).

Відповідно до університетського положення, студенти мають право проходити виробничу (педагогічну) практику в різних освітніх та наукових установах України. На факультеті іноземних мов забезпечено вільний доступ до Wi-Fi, більшість навчальних аудиторій мають мультимедійне обладнання. Облаштування ж на факультеті комп'ютерного класу, який би водночас виконував функції лінгафонного кабінету, досі не забезпечено. Немає кабінетів для синхронного перекладу, сучасного комп'ютерного обладнання.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Попри те, що нормативне врегулювання функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти потребує подальшого вдосконалення, експертною групою встановлено, що процедури і політики забезпечення якості належним чином сприймаються всіма членами академічної спільноти ЗВО. Свідченням цього передовсім була значна увага зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів освітнього процесу до процедур внутрішнього забезпечення якості на ОП, підтверджена під час зустрічей із групою експертів в рамках виїзду.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Серед сильних сторін ОП виокремимо наступні.

Загальноінституційна політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульована відповідними положеннями. Відповідні процедури та політики сприймаються як корисні та належні усіма членами академічної спільноти. Адміністрація закладу та розробники освітньої програми під час візиту експертної групи виявили позитивне ставлення до висловлених рекомендацій.

На рівні університету (відділом виховної та психолого-педагогічної роботи) та факультету (деканатом) систематично організовуються опитування здобувачів вищої освіти, результати яких обговорюються на засіданнях відповідних кафедр. На рівні факультету організовано ефективну взаємодію з випускниками освітньої програми та роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

В контексті Критерію 8 експертною групою було виявлено низку недоліків.

Система забезпечення якості вищої освіти в університеті, зокрема система ефективних процедур перегляду освітніх програм, перебуває на стадії формування. Перегляд і вдосконалення освітньої програми здійснювався переважно як реакція на зовнішні чинники (поява нормативних документів МОН України, затвердження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти). Рекомендуємо на інституційному рівні удосконалити систему моніторингу перегляду освітніх програм, врегулювавши процедуру врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 8:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Попри те, що функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти потребує подальшого вдосконалення, експертною групою встановлено, що процедури і політики забезпечення якості належним чином сприймаються всіма членами академічної спільноти ЗВО. Адміністрація ЗВО та розробники ОП демонструють досить чітке бачення шляхів нормативного врегулювання зазначених процедур на інституційному рівні, а також безпосередньої їх реалізації під час моніторингу та перегляду освітньої програми. З огляду на це вважаємо, що висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітньої програми. Таким чином, вважаємо за можливе оцінити рівень відповідності ОП Критерію 8 як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті університету, а також на сторінках факультету та відповідних загальноуніверситетських відділів. Сайт університету є легким та зрозумілим у користуванні, інформація на ньому систематично та оперативно оновлюється.

Права, обов'язки та можливості студентів уміщені також в інформативному та яскравому "Студентському путівнику-2019/20", доступному для студентів як у друкованому вигляді, так і на сайті університету. Про корисність і доступність путівника студенти неодноразово згадували під час зустрічі з експертною групою.

Під час зустрічей експертної групи з різними групами стейкхолдерів освітнього процесу було з'ясовано, що відповідні правила та процедури є зрозумілими та чіткими, позитивно сприймаються та послідовно виконуються всіма членами академічної спільноти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проект освітньої програми оприлюднено на сайті факультету іноземних мов у розділі, "Підготовка магістрів" однак можливості для стейкхолдерів подати свої пропозиції та зауваження онлайн фактично не передбачено. Основна комунікація розробників зі стейкхолдерами щодо оновлення освітньої програми відбувається безпосередньо під час обговорення відповідних змін на засіданнях кафедр.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На офіційному веб-сайті університету (на сторінці факультету іноземних мов) оприлюднено інформацію про освітню програму. Зокрема, розміщено детальний опис освітньої програми, включно з цілями, очікуваними результатами навчання та освітніми компонентами; навчальний план та пояснювальну записку до нього; відомості про кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення. Вважаємо, що розміщені матеріали дозволяють стейкхолдерам освітнього процесу отримати достатній обсяг інформації про відповідну освітню програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Серед позитивних практик у контексті Критерію 9 експертною групою виокремлено наступні.

1. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті університету, а також на сторінках факультету та відповідних загальноуніверситетських відділів.

2. Для інформування здобувачів вищої освіти про їхні права, обов'язки та можливості закладом вищої освіти розроблено “Студентський путівник-2019/20”, доступний як у друкованому вигляді, так і на сайті університету.

3. Заклад вищої освіти забезпечує розміщення на офіційному сайті університету інформацію про освітню програму.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Недоліком у контексті Критерію вважаємо відсутність на відповідній сторінці сайту можливості вносити пропозиції до оприлюдненого проекту освітньої програми. Рекомендуємо у майбутньому проект оновленої ОП та змін до неї оприлюднювати для громадського обговорення не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, таблицю пропозицій - протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення. Також рекомендуємо передбачити на сайті можливість для подання пропозицій щодо вдосконалення відповідної освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

В результаті здійсненого аналізу можемо стверджувати про загалом відповідність закладу вищої освіти вимогам критерію у контексті прозорості та публічності. Висловлені зауваження не є суттєвими і загалом не впливають на якість освітньої програми. З огляду на це вважаємо за можливе встановити рівень відповідності Критерію 9 як В.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант освітньої програми та представники закладу вищої освіти відповідально поставилися до організації візиту експертної групи до ЗВО, забезпечивши чітке дотримання програми візиту, та водночас гнучкість під час коригування окремих моментів.

На кожену зустріч було запрошено достатню кількість представників відповідних груп стейкхолдерів. Зустрічі були закритими, з керівництвом не виникло жодних конфліктів щодо присутності сторонніх осіб на зустрічі.

Однак зауважимо, що на сторінці навчально-методичного відділу не було заздалегідь оприлюднено програму візиту групи експертів, що призвело до деяких накладок. Зокрема, під час зустрічі з керівництвом ЗВО та під час огляду матеріально-технічного забезпечення були присутні дві групи експертів - зі спеціальності 035 Філологія та зі спеціальності "Середня освіта (Природничі науки)", програма якої була оприлюднена на сторінці навчально-методичного відділу. Також варто зауважити, що голова адміністративно-господарської частини, запрошений заздалегідь на зустріч експертів із адміністративним персоналом, на цю зустріч не прийшов.

В аудиторіях, відведених для роботи експертної групи, був Wi-Fi та ноутбук, що дало змогу комфортно працювати. Гаранти вели себе коректно, надавали всю необхідну інформацію і документальні підтвердження, які вважали за необхідне.

Всі учасники зустрічей підтримували конструктивний діалог, атмосфера панувала доброзичлива. Гарант, який спілкувався з експертами через відеодзвінки, оскільки на той момент перебував у Відні на стажуванні, був віртуально "присутній" на всіх зустрічах, де це було потрібно, та виявив готовність до позитивних змін, проявив швидку реакцію на висловлені зауваження та рекомендації. Так, експертам в останній день їхньої роботи у ЗВО було представлено проєкт ОП, приведеної до вимог Стандарту. Наразі цей проєкт вже оприлюднено на сайті факультету іноземних мов.

На сайті ЗВО також відбулися значні зміни, з'явилася інформація про прийняття деяких важливих положень.

Окремо варто згадати відкриту зустріч, на яку прийшли представники всіх кафедр двох факультетів, були присутні й здобувачі. Ця ситуація повторилася й на фінальному брифінгу наступного дня, до якого додатково долучилися й представники адміністрації ЗВО. Загалом вся академічна спільнота, причетна до реалізації освітньої програми, а також зовнішні стейкхолдери, справили враження єдиної команди, яка відчуває спільну відповідальність за якість освітнього процесу.

Загальне враження від візиту та загалом від освітнього процесу, налагодженого на факультеті іноземних мов, залишилося позитивне.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень Е
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для вводу текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Книш Олена Вікторівна

Члени експертної групи (електронні підписи)

Бойко Ольга Олексіївна
Діденко Ірина Олексіївна
Козлов Роман Анатолійович
Молоткіна Юлія Олександрівна
Скиба Катерина Миколаївна